

Varautuminen hankintalain muutokseen talous- ja palkkahallinnon palveluissa

Kaupunginhallitus 04.11.2025 § 265

Hankintalain muutoksen myötä kaupungin on irtauduttava Monetran tuottamista palveluista. Monetra Pirkanmaa Oy tuottaa Parkanolla taloushallinnon palveluita sekä henkilöstöhallinnon palveluista palkanlaskennan. Monetra on ilmoittanut voivansa järjestää ns. pienosakkaiden puolesta kilpailutuksen, jolla turvataan pienosakkaiden palvelut hankintalain muutoksen jälkeen.

Sitoutumalla kilpailutukseen palveluiden tuottamisen jatkuvuus voidaan varmistaa.

Valmisteluvastuu: hallinto- ja talousjohtaja Aleksi Saukkoriipi

Esittelijä Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää, että Parkanon kaupunki sitoutuu Monetra Pirkanmaa Oy:n toteuttamaan talous- ja henkilöstöhallinnon kilpailutukseen. Kaupunginhallitus valtuuttaa hallinto- ja talousjohtajan sopimaan kilpailutuksesta muutoin.

Käsittely

Päätös Kaupunginhallitus päätti 257 §:ssä siirtää kokousasian käsittelyyn.

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 109
1680/02.08.00/2025

Hankintalain muutoksen myötä kaupungin on todennäköisesti irtauduttava Monetran tuottamista palveluista. Hankintalain muutoksen tarkka aikataulu ei ole tiedossa, eduskunta todennäköisesti hyväksyy lakimuutoksen kevätistuntokaudella 2026 ja lain siirtymäaika päättyisi vuonna 2027.

Monetra Pirkanmaa Oy tuottaa Parkanolla taloushallinnon palveluita sekä henkilöstöhallinnon palveluista palkanlaskennan. Palveluiden tuottamiseen jatkossa on useita erilaisia vaihtoehtoja. Alla on kuvattu neljä olennaisinta vaihtoehtoa muutostilanteessa toimimiseksi.

Vaihtoehto 1 – Monetran toteuttama kilpailutus

Monetra on ilmoittanut voivansa järjestää ns. pienosakkaiden puolesta kilpailutuksen, jolla turvataan pienosakkaiden palvelut hankintalain muutoksen jälkeen.

Kilpailutukseen osallistuminen on helpoin tapa turvata palveluiden jatkuvuus muutostilanteessa. Kilpailutuksesta sinänsä ei aiheudu osakkaille kustannuksia tai työtä, mutta kilpailutuksen jälkeinen siirtoprojekti uudelle palvelutuottajalle aiheuttaa paljon käytännön työtä.

Yksittäisen kunnan osalta tehtävä kilpailutus ei todennäköisesti tuota hinnaltaan edullista tarjousta, koska palveluiden tuottajien kannalta pieni yksikkö ei ole houkutteleva. Kilpailutuksessa tulisi olla yhtenäisenä palveluiden hankkijana suurempi kuntajoukko, jotta tarjoukset voisivat olla järkevän hintaisia. Palvelun laatu ja hinta kilpailutuksen jälkeen eivät ole tiedossa tai edes kohtuullisella tasolla ennakoitavissa.

Kilpailutukseen on sitouduttava toukokuun loppuun mennessä. Kilpailutuksen ym. tarkempi aikataulu tämän jälkeen ei ole tässä vaiheessa tiedossa.

Vaihtoehto 2 – Kilpailuttaminen omana työnä

Palvelut on mahdollista kilpailuttaa omana työnä. Kilpailutuksen järjestäminen vaatisi kuitenkin todennäköisesti ulkopuolisen asiantuntijan eli konsultin työpanosta. Konsultin käyttö on tarpeellista ellei oman henkilökunnan aikaa voida vapauttaa muista töistä kilpailutuksen toteuttamiseen. Kilpailutuksen lisäksi siirtoprojekti uudelle palvelutuottajalle aiheuttaa paljon käytännön työtä.

Itse kilpailuttaen on mahdollista vaikuttaa aikatauluun ja laatuun enemmän kuin Monetran kilpailutuksessa. Palveluiden kilpailuttaminen pelkästään Parkanolle ei mitä todennäköisimmin tuota järkevän hintatason tarjouksia. Kilpailuttamiseen tarvittaisiin merkittävästi suurempaa toimintavolyymiä, jotta hinta voisi muodostua järkeväksi. Hinta ei ole ennakoitavissa.

Kilpailutus olisi aloitettava alkusyksystä 2026. Aikataulu olisi hyvin tiukka.

Vaihtoehto 3 – oma toiminta

Palvelut on mahdollista ottaa takaisin omaksi toiminnaksi. Muutosprojekti omaksi toiminnaksi ottamisessa olisi merkittävästi työlämpi kuin vastaava projekti kilpailutusten kautta. Omaksi toiminnaksi otettaessa kustannukset ovat hyvin suurella todennäköisyydellä korkeammat kuin kilpailutusten kautta. Käynnistysvaiheessa syntyy väistämättä merkittävä määrä päällekkäisiä kustannuksia. Palveluiden haavoittuvuus on omana toimintana hyvin suurta, koska varahenkilöjärjestelyjä ei voida toteuttaa kustannustehokkaasti. Vaihtoehtoon sisältyy kohtalaisen suuri riski toiminnan jatkuvuuden suhteen.

Omana työntä palvelutuotannon laatuun on mahdollista vaikuttaa parhaiten. Omana työnä toteutettua taloushallinnon palvelua olisi mahdollista kehittää esim. kustannus- ja toimintolaskennan osalta, mikä ei ole kunnallisen kirjanpidon ja laskentatoimen päätavoite, eikä siksi ole yleensä kovin hyvin kehittynyt laskentatoimen osa-alue ulkoa hankittavissa palveluissa. Eri asia on sitten se, onko tällaiselle oleellista tarvetta.

Hinta on karkealla tasolla ennakoitavissa ja se olisi selkeästi korkeampi kuin nykyinen palvelutuotannon hinta Monetran tuottamana tai vastaava hinta muilla tavoin järjestettynä. Oma palvelutuotanto on resursoitava niin, että palvelu toimii myös lomien ym. poissaolojen aikana. Lisäksi ohjelmistokulut olisivat hyvin korkeat.

Siirtoprojekti omaksi toiminnaksi olisi aloitettava alkusyksystä 2026. Aikataulu olisi tiukka.

Vaihtoehto 4 – uuden in house -yhtiön perustaminen

Sastamala, Punkalaidun, Ikaalinen, Kihniö ja Parkano ovat selvittäneet alustavasti uuden in house -yhtiön perustamista tuottamaan palveluita. Selvityksen on tehnyt Heidi Tanhua Oy huhtikuun aikana. Järjestelyyn voisi mahdollisesti osallistua muitakin osakkaita.

Työmäärältään uuden yhtiön perustaminen on verrattavissa omaksi toiminnaksi ottamiseen. Uuden yhtiön aloittamiskustannukset jakautuisivat luonnollisesti osakkaiden kesken. Ohjelmisto- ym. hankinnoissa kustannuksiin positiivisesti vaikuttaa yksittäistä kuntaa merkittävästi suurempi volyymi.

Uuden yhtiön tuottamana palvelutuotannon laatuun on mahdollista vaikuttaa. Hinta on karkealla tasolla ennakoitavissa, mutta siihen sisältyy epävarmuuksia. Ohjelmistokuluihin sisältyy merkittävin epävarmuus. Huomioiden yhtiön toiminnan selkeästi Monetran tuotantoa pienempi volyymi, hinta on todennäköisesti korkeampi kuin palvelun hinta tällä hetkellä.

Yhtiön perustaminen ja siirtoprojekti yhtiölle olisi aloitettava alkusyksystä 2026. Aikataulu olisi tiukka.

Yhteenveto

Kokonaisuutena arvioiden osallistuminen Monetran kilpailutukseen näyttäytyy lyhyellä aikavälillä helpoimmalta tavalta järjestää tarvittavat palvelut. Malli ei kuitenkaan tarjoa ratkaisua pidemmällä aikavälillä. Kilpailutuksen lopputulos saattaa olla taloudellisesti ja/tai toiminnallisesti huono. Palvelut tulisi kilpailuttaa jatkossa itse tai toteuttaa jollain muulla mainitulla tavalla. Palveluiden tuottaminen omana työnä tai uuden in house -yhtiön kautta antaa toimintarauhan pidemmälle aikavälille sekä parhaat mahdollisuudet vaikuttaa laatuun.

Kaikissa vaihtoehdoissa kustannuksiin liittyy merkittävää epävarmuutta. Hyvin suurella todennäköisyydellä kustannustaso nousee nykyisestä. Joka tapauksessa muutosprojektin hinta on luokkaa 100 000 – 200 000 euro, josta osa on kuitenkin oman henkilökunnan työtä.

Päätös on kaupungin strategian mukainen.

Valmisteluvastuu: hallinto- ja talousjohtaja Aleksi Saukkoriipi

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää, että Parkanon talous- ja palkkahallinnon palveluiden tuottamisessa ensisijaisena vaihtoehtona on uuden in house -yhtiön perustaminen läntisen Pirkanmaan kuntien sekä mahdollisesti muiden osakkaiden kanssa ja palveluiden hankinta tältä yhtiöltä. Toissijaisesti, mikäli edellä mainittu hanke ei toukokuun loppuun mennessä ole varmistunut, Parkano sitoutuu Monetran valmistelevaan kilpailutukseen.
Muutettu päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää, että Parkanon talous- ja palkkahallinnon palveluiden tuottamisessa ensisijaisena vaihtoehtona on uuden in house -yhtiön perustaminen läntisen Pirkanmaan kuntien sekä mahdollisesti muiden osakkaiden kanssa ja palveluiden hankinta tältä yhtiöltä. Toissijaisesti, mikäli edellä mainittu hanke ei toteudu Parkano sitoutuu Monetran valmistelevaan kilpailutukseen.
Käsittely	

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.